Ч. 173. (344). Львів, Пятниця, дня 14. липня 1916. Рік II.

УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО

Ціна примірника 6 сот.
На провінції 8 сот.
В занятих територіях 4 коп.

політична, економічно-суспільна й літературна ґазета.

Виходить що дня ранo кромі понеділка.

Умови передплати у Львові:

На рік	18·— К.
„ піврoку	9·— „
„ чвертьроку	5·— „
„ місяць	1·80 „

В краю і державі:

На рік	24·— К.
„ піврoку	12·— „
„ чвертьроку	6·— „
„ місяць	2·40 „

За границею:

В Німеччині	28 мар.
В Америці	8 дол.
В инших державах	40 фр.

Рекламації вільні від почтової оплати. Рукописі приймає ся лиш оплачені, а звертає ся тільки важнійші і застережені. — „Українське Слово" продають всі бюра по цілім краю.

Адреса редакції, адміністрації й експедиції: ЛЬВІВ, ул. Руська 3.

Ціна оголошень:

За оголошеня числимо за одношпальтову стрічку або її місце 40 сот. Надіслане 1 К. за стрічку, а в оповістках 60 сот., в редакційній части 1 К. Повідомленя про вінчаня, заручини і т. д. 1·50 К. за стрічку, найменше 4 К. Дрібні оголошеня за слово 6 сот., найменше 60 сот. Слова товстим або розстріленим друком числимо подвійно. Сталі оголошеня за окремою умовою. — За зміну адреси платит ся 50 сот.

Про положенє на російськім фронті.

Кореспондент „Oest Morgenztg" пише з пресової кватири під датою 12. липня:

Коли в центрі фронту все ще триває павза, на полудневім крилї в Галичині розвинула ся нова битва. Після того, як війська ґенерала Лєшицького зразу лиш поволи висували ся поза Микуличин, вислав вчера неприятель дуже великі сили на схід від Прута проти узгірій на південний схід від тої місцевости. Лешнївський хребет гір з найвисшим верхом Горде, о який тепер ведуть ся бої, зносить ся понад 1400 мет. і є в части скелистий. Проби Росіян здобути ті узгіря не повелись. Сім сильно ведених наступів розбило ся о опір оборонців. Така сама судьба стрінула й нові наступи над долішним Стоходом. Мимо численно ужитої кавалєрії не повів ся нїгде той окрилюючий наступ. В тих двох днях неприятель втратив 2.000 полонених, що при дефензивнім характері нашої борби становить значне число, яке й свідчить вимовно про криваві неприятельські втрати при виконаних наступах.

Воєнний кореспондент „Berliner Tageblatt-у" пише між иншим:

Ліве крило військ ґен. Лїнсінґена по цофненю своїх відділів з колїна Стиру до Чарторийська і Рафайлівки, заняло нові становиска на широкім, багнистім терені Стоходу, 24 клм на схід від Ковля. Росіяни посунули ся рівнобіжно до зелїзничої лїнії Сарни-Ковель напроти відтинка Стоходу межи селами: Червище і Гулевичі. Старали ся форсувати перехід через Стоход в долину ріки напроти великого села Стобихви, але всі їх зусиля вспіли ми відперти.

В гору ріки австро-німецькі війська удержують звязь між колїном Стоходу і Стиру і на вигненім фронтї перед Луцьком відперли протинаступи 8. російської армії, що стоїть під проводом ґен. Каледіна.

Російська кінота не стала під зглядом формацій сильнійшою, лиш відзискала свою давну силу, що має велике значінє з огляду на страшні втрати коний. Кожда дивізія артілєрії скріплена тепер о новий полк артілєрії о 6 батеріях 75 міліметрових гармат, а кождий корпус о 3 тяжкі батерії, кожда зложена з 6 гармат. Гармати і муніцію доставила Америка і Японїя, отже держави, яких війна економічно не ослабила, але скріпила. Так отже стоїмо перед скріпленим і збільшеним російським військом.

Загальна сила трьох ґруп російських військ, що стоять на нашім східнім російськім фронтї, виносить около 137 див. піхоти і 36 кінноти, що до числа жовнїрів дає коло 2,740.000 в піхоті і 162.000 в кінноті. До борби виступає отже 2 міліони жовнїрів.

Як розпочала ся нинїшня офензива полудневої ґрупи російської армії, скріплено її ще о 14 дивізій піхоти, отже разом з кіннотою і треном о 1,175.000 жовнїрів.

„Daily Telegraph" пише: Найблисші цїли російської офензиви є три перехресні точки: Барановичі, Ковель і Станиславів.

Росіянам здає ся, що якби здобули одну з тих точок, то зломили би наш фронт і унеможливили довіз резерв і муніції. Під Барановичами атакує сильно ґен. Еверт, під Ковлем Куропаткін, а під Станиславовом Лєшицький.

Світова війна.

Урядові звідомленя.

I. російське з дня 10. липня по полудни.

На полудни від пинських болот відперли наші війська неприятеля і бючись в многих місцях переправились дальше через Стоход. В відвороті висадив неприятель в воздух кілька мостів. Коло села Свидники (16 клм на захід від Сокуля), коло Старого і Нового Мозера (17 клм на захід від Сокуля), на лївім березї Стохода веде ся завзята борба. Ми полонили там Німців. Між Кисілином а Забульном приневолили ми неприятеля ненадїйним напором до втечі. Війська ґен. Каледіна взяли в часї від 4. до 8. б. м. до неволї 341 офіцирів і 9.145 способних до бою жовнїрів і здобули 4 машинові кріси, 16 метавок мін і бомб, 7.930 крісів, 62 паки з муніцією, 3 рефлєктори і склади воєнних матеріялів. До сих трофеїв треба ще дочислити ті, які вичислено в вчерашнім звідомленю, а іменно 300 офіцирів, 12.000 жовнїрів, 45 гармат і инші.

В Галичинї гарматні борби, котрі особливо дуже нагальні були в відтинках по обох берегах Днїстра.

В відтинку фронту під Дінабурґом атакував неприятель на південний захід від озера

Із дневника полоненого.

(Далї).

В переді себе за кілька десятків кроків я побачив що обік дороги чогось скупчились москалї, котрі були вперед мене. Підходжу блище, аж товариші зовуть подивити ся, що там таке. Я згодив ся і ми звернули до тієго гурту. Підходим, аж там лежить вбитий ворог (?) (скобки автора). Як я глянув на його тай прямо остовпів. Настрій мій і без того паршивий зусїм упав. Я глянув на всїх бувших тут і побачив на їх обличах якийсь острах і жалість до вбитого. Навіть тих запеклих, що з озьвіренєм йшли на ворога (?) обличе потемнїйшало. Обличе вбитого вже почорніло. Видно було, що він уже з тиждень, або й більше так валяєть ся. Йому було літ коло сорока.

В моїй голові заворушились невеселі думи: Даремно чекають може єдиного свого кормилця жінка й може дрібні діти.

VIII.

Трупи в спаленій хатї. — „Єдинственний спаситель" од смерти — печена картопля. — Голі трупи на полї битви — хто їх обдер? — Охрана артилєрії. — Найтяжший день для автора. — Через що убиті були босі і голі?! Смотр баталїонний. — Сліпе оруже в руках начальників мислить інакше.

Я ледве ледве поплїв за гуртом. Увіходячи в село, побачив я зараз таку картину: окопи, за окопами в садочку спалена хата, в попелї три спалених трупи. При їднім погляді на таку картину сили зовсїм покинули мене, по тїлї неначе комарі забігали і я ледво ледво вдержав ся на колїнах. Але робити нїчого, жалїлись і жаліти було нікому, бо час од часу роздавалась одноманїтно команда фельдфебеля: „потянись!" Знесилений, змучений, голодний, убитий гіркими думками я з товаришами ледво плентавсь. Деякі з товаришів були трохи бадьорійші, але деякі зусїм повісили носи.

Накінець під вечер ми прийшли до канцелярії полка. Полковий командир і його адютант зараз розбили нас по усїм полку, але з моїх десяти товаришів тілько три попали в другу роту. Нас одвели в роту і фельдфебель розбив нас по зводам, а зводний по оддїлам, аж тодї нас одвели в якийсь курінь, викопаний як нам сказали ворогом (?). Ми попросили їсти, бо вже другий день нїчогісенько не бачили, але нам обіщали дати, аж приїде кухня. Нїчого робить, треба було ждать, а щоби хоч трошки перервати голод, то ми почали варити картоплю, яку прийшло ся їсти без соли. Нам було дуже прикро, але ті вояки, котрих ми застали в полку, казали, що така картопля є „єдинственний спаситель" од голодної смерти. Боже, який острах обгорнув нами, але нас запевняли, що се не так страшно, як нам здаєть ся. Спати хоч було й не дуже холодно, але чуть не стояче і се тодї коли вже ночий з десяток не спало ся, як слїд, не зїло ся як треба і за днїв пять зроблено не далеко двістї верст під вагою пудів найменше в два. Кожду кісточку відчуваєш, а що саме найгірше се корчі в ногах. Не раз було до плачу приходить ся...

Наш полк розташував ся на відпочинок, саме як ми прийшли, опісля 27 дневої бійки і зараз же коло тоїж позиції. 25 жовтня ми пішли озирати позицію. Боже мій! чого тільки тут не було, всіляке воєнне збіжя, земля, скільки оком не глянеш покопана, на самій горі ще й досї валялось богато трупів людських: той лежав ниць, той боком, той зігнувшись, той горілиць, той в окіп впав до гори ногами!... Трохи не кожен з них був босий з повивертаними кишенями. В мене в голові роїлось таке питаня: хто се міг їх обдерти? Хто смів таку паскідь

Свентен. Відперто його, почім подав ся до своїх ровів. На схід від Баранович в околици села Одохівщина, виконали Німці новий протинаступ. Ми відперли його огнем артілерії і піхоти.

В ріжних місцях цілого фронту значна діяльність летунів. В околици каналу Оґінського на схід від устя до Ясьолди зістрілила артілерія німецький самолет. Летуна і обсерватора взяли ми до неволї. Що найменше 6 неприятельських літаків перелетіло над Молодечном і кинуло 40 запальних бомб. Впали вони на стіг, що став зараз горіти.

Балтийське море. Підчас звичайних своїх виправ затопило підводне судно в Ботнійськім заливі великий німецький парівець, навантажений зелїзною рудою.

З дня 10. липня вечером.

В часї борб над Стоходом старав ся неприятель умістити ся на лївім березї. Всякими середниками хотїв здержати поступи офензиви. В околици села Іванівка (3 клм на північ від Кашівки над Стоходом) дві неприятельські ескадри самолетів кинули коло 70 бомб на наші санїтарні колюмни і ранили 2 сестрі милосердя.

На Волинї і в Галичинї артілерійські бої. Неприятельська артілерія острілювала великими калїбрами околицю Гладких і Цеброва (16 клм на північний захід від Тернополя.

Увага ц. і к. военної пресової кватири: О перебізї російських проб переправити ся через ріку Стоход подають наші і німецькі звідомленя докладнїйші вісти, як російські.

II. Француське.

ПАРИЖ (Тбк). Вчерашне вечірне військове звідомлене звучить: По обох сторонах ріки Соми зглядний супокій. На правім березї Мози розпочали знова Німцї атаки на фронт: дворець в Флері, ліс в Во, ліс La Chenois. По кількох безуспішних зусилях удало ся неприятелеви умістити ся в батерії Данлюп і в декотрих частях нашої лїнії в околици лїса Фімен.

III. Анґлійське.

ЛЬОНДОН (Тбк). Урядове військове звідомлене: Наша піхота здобула знова в ночи Contalmaison штурмом. Нагальний німецький протинаступ відперто, при чім неприятель поніс тяжкі втрати. Цїле село тепер в наших руках.

IV. Болгарське.

СОФІЯ (Тбк). Ґенеральний штаб оголошує 11. 6. м.: В положеню на македонськім фронтї не зайшла зміна. Слабий огонь обосторонної артілерії та часті стрічі стеж і вивідних відділів тривають дальше. Наступ француського відділу на обсерваційний пункт на полудни від озера Дойран відперто. Неприятель полишив 4 убитих, богато крісів і предметів уоруженя. З великою горячковостю старає ся він знищити працю мирного населеня в долинї долїшнього бігу ріки Меза, кидаючи щоденно запальні бомби. В наслїдок наших відповідних зарядженъ не осягнув неприятель успіхів.

чинити, зіставши голе тїло на їжу ворогам? Не вже вони своїм невимовним страданем не заслужили поваги у своїх товаришів, що над ними й опісля смерти знущають ся і нема кому їх захистити? Атже кру[illegible] сих трупів і були люде! Довго так ходив я, [illegible]даючи собі питаня і не знаходячи на них в[illegible]ідї.

Я ходив, аж доки [illegible]кликали нас звідтіля. Не встиг крикнути [illegible] як я в туж мить, що є духу, полетів до [illegible]уріня, але не дивлячись на те, я ледв[illegible]иг зібратись до походу, як ми всім полком [illegible]рушили далї, відбувши розуміє ся всї ц[illegible]онії, які були потрібні полковому командирови: Здоровканя та хвальба й механїчне одповіданя москалів. Я порішив при першій змозї розпитати москалів про свої пекучі думки. Йшли ми не далеко. До другої деревні. Там нас розвели по оселям селян. Нашу роту розмістили в якійсь клунї. Ми вчителї начали просити свого командира, щоб назначив нас кудинебудь до обозу. Він був добрий чоловік і обіцяв нас пристроїти. Під вечір вислано нашу роту охраняти артилерію. Тут я вперше вкусив позиції. На що тільки мучити людий? Уявіть собі, вислати 25 душ на поле. Там їх розділили на три части. Кождий такий гурток виділяє два чоловіки на кроків пятьдесять і вони шляють ся обидва мов мара з рушницею на плечах. Чогож там ходити? Кого глядїти? Се така дурниця, над котру гіршої не має.

(Далї буде).

Діяльність, яку розвивають наші летуни, дає ся з кождим днем більше відчувати.

V. Турецьке.

КОНСТАНТИНОПІЛЬ (Тбк). Головна кватира оголошує: Ірак. Без зміни. Кавказ. На правім крилї нічо важного. На центр розпочав неприятель знова атакувати на полудне від ріки Чорух, але хоч поніс він там дуже тяжкі втрати, не осягнули ті атаки гідного уваги успіху.

На західнім фронтї.

Кореспондент „Berliner Lokalanzeiger-а“ Рознер описує так перший тиждень офензиви на західнім фронтї:

Перший тиждень великої офензиви на західнім фронтї проминув. Офензива станула і заломлює ся від трьох днів в завзятих поодиноких боях перед нашими другими позиціями. Ту і там натискає ще вона завзято зі змінним успіхом на рештки знищеного цілковито села, але вже не має тої великої сили, що з початку.

Коли схочемо зібрати всї ворожі зусиля в сїм першім тиждни і подати загальний образ їх успіхів, то мусимо розріжнити між страшно малим поступом анґлійського оружя над потоком Анкр а більшим поступом француських боєвих сил над Сомою. Бо коли Анґлійців спинено на самім краю наших попередніх позицій, удало ся все таки Французам, які з послїдними надіями на успіх пристрасно воюють, посунути ся в деяких місцях 4, 5 або й 6 кільометрів наперід, заки можна було їх спинити. Однак як пригадаєм, що занятий нами край має в напрямі з заходу на схід 220 клм ширини, то се найлїпше пояснить, яке практичне значінє має сей найбільший дотеперішний успіх спільної офензиви.

В відтинку на північ від Соми атакували Анґлійцї 6. липня з великими силами не менше, як 4 рази при ужитю метавок огню і трійливих ґазів наші позиції коло Contal Maison. Та тільки саме разів відкинули їх наші, яких геройська хоробрість висша над всякі похвали. Тисячі убитих полишили вони перед нашими лініями, а другі тисячі забрала наша артілерія, разом з піхотою острілюючи подаючі ся маси.

Мимо отсих тяжких невдач і втрат повторили ся 6. липня наступи ворога через цїлий день на ново. Але хоч наступали великі війська і хоч артілерія сїяла огнем не осягнули майже нічого. Лінію дуже добре задержано, а наступаючі понесли знова незвичайні втрати в людях. Одинокий їх успіх се занятє висуненого наперід стрілецького рова коло La Boiselle, але і там ведуть ся ще бої.

Також в загальних боях над бігом ріки Соми і на полудне від ріки показує ся виразно, що всї безуспішні і зі всіми середниками предприняті проби Французів посувати ся дальше вперід, скінчились внаслїдок протинатиску нашого оружя. Почавши від 6. липня не принесли їх наступи на наші становиська ніякого більше успіху, а коштували неприятеля богато кровавих жертв

На Буковинї.

З Букарешту доносять, що Росіянам на Буковинї зле веде ся, мимо того, що в огонь йдуть що-раз-то нові війська. Тяжка артілерія австроугорська доконує чудес. Росіяни здесятковані. День і ніч відсилають в глубину Буковини транспорти ранених. Жертви російські виносять після невтральних обчислень 85.000 в убитих, ранених і полонених.

Зі Стокгольму доносять: „Русское Слово“ пише про житє в Чернівцях: Місто потерпіло мало. Доми стоять ненарушені та пусті. На місци остало лиш не богато Румунів та Українців.

Російські звірства.

Один хорунжий ранений в борбі над Днїстром був наочним свідком такої події: Коли австро-угорські війська цофнули ся на полудне від Днїстра влетїли на поле битви козаки і добивали списами своїх ранених. Таксамо на північ від Днїстра вирізали Росіяни до ноги малий відділ що творив німецьку задну сторожу для оборони лїнії Бучач—Манастириска.

Невтральність Іспанії і Голяндії.

Іспанський президент міністрів Романонес заявив, що так дуже є пересвідчений о потребі невтральности Іспанії, що анї хвилї не справував би свого уряду, колиб його ґабінет мав провадити иньшу політику. — Рівнож в Голяндії заявив міністер війни в часї нарад над загальним ополченєм, що чим більше вісти про потребу мира утверджують ся в державах, що провадять війну, тим більше мусить бути Голяндія осторожною. Мусить вона мати на поготівли армію, щоб могла відперти всякі проби нарушеня цілости Голяндії.

Вигляди на мир.

Bazeler Anzeiger пише: Нині нам близше до мира, як коли-небудь, хоть про око виглядає противно. Причина лежить не лише в загальнім вичерпаню воюючих сторін, але ще й у иньшій обставинї. Осередні держави мають перевагу на всіх точках в такій мірі, що колиби коаліція здобула навіть які успіхи, не всціє відібрати Німеччинї й Австрії могучих атутів побіди.

Румунські москвофіли у короля.

Після донесень швайцарського телеґрафічного бюра інформаційного з Букарешту приняв король Фердинанд на авдієнції провідників опозиції Філїпеску і Таке Йонеску. На їх жаданє, щоб Румунія виступила тепер оружно по сторонї антанту, відповів остро, що ніякий инший чинник, крім правительства не має права ставити такого жаданя. Збув отже їх словами: „Зверніть ся з тим до правительства!“

Ріжні вісти.

МАҐДЕНБУРҐ. Швецькі часописи твердять, що Росіяни мають всюди три — або чотирократну перевагу над військами центральних держав і що то є історичний факт небувалого значіня, що війська центральних держав мають досить сил і спосібностий, щоб собі запевнити остаточну побіду.

Після донесеня военного кореспондента „Lokal Anzeiger-а“ потерпіли Росіяни в боях коло Баранович так великі втрати, що просили о хвилевий розем в цїли похореня трупів, на що наші згодили ся.

ЛЬОНДОН. (Ткб.). Представитель анґлійської преси в француській головній кватири доносить дня 9. с. м.:

Цїлу міру героїзму француського опору під Верденом оцінити можна лише тоді, — як пригадаємо собі силу німецької артілерії, яка стоїть напротив тої твердинї.

Перед такою безпримірною силою артілерії удержали Французи Верден більше чим 4 місяці.

БЕРНО. (Ткб.). Швайцарська аґенція телеґрафічна доносить, що знова розпічне ся виміна тяжко ранених між Німеччиною а Францією. Перших німецьких інвалідів привезено вже для виміни з глубини Франції до Ліону.

БЕРНО. Парижський „Journal“ доносить, що ґенерал По тяжко захорів і мусів задержати ся в кавказькій купелевій місцевости Єсентукі. Свою місію в Росії мусїв перервати.

Шведський письменник про Поляків і Українців.

Пйотрковський тижневник „Wiadomości polskie“ містить в останньому числї (84 з д. 9 липня с. р.) між иншим голоси шведської преси про польсько-українську справу.

Звісний шведський письменник Єнзен в тижневнику „Форум“ признає — пишуть „Wiadomości polskie“ Німцям перевагу мілїтарну та орґанізаційну, називає їх найбільш цивілїзованою суспільностю, але заразом звертає увагу на похибку Берлїна, який виключно на мілїтарній силї опер свої рахунки. Письменник предвиджує скріплене словянського світа, Росії, Польщі, України, бо народи виявляють великий фізичний хист.

Друга стаття носить назву: „Вражіня з Галичини“: Містить много цікавих полїтичних обсервацій, много скептизму що до української пропаґанди. Єнзен був у Львові, Кракові і Перемишли; у Львові звернув увагу передовсім на його характер етнічний українсько-польсько жидівський та — як каже — на ганебно несмачний памятник Міцкевича.

Настрій Українців — пише він дальше — змінив ся від початку війни значно: В перших днях війни панував ентузіязм та клич: „На Київ“. По російських успіхах температура дещо обнижилась, лиш геройські подвиги українського леґіону в Карпатах тривали безперервно.

Весняна офензива зродила нові надії, які нинї уступили місце певного рода депресії.

Є зовсїм певною річю, що австрійські Українцї не получать ся зі своїми братьми в Київі; вони булиб вдоволенї, колиб їх автономія в східній Галичинї і на Буковинї була обезпечена перед Поляками.

Велика Польща повинна витягнути руку до поєднаня з Українцями. На жаль, на разї є ще сильні непорозуміня між обома народами, чого я сам впав жертвою.

Мене заарештовано, зревідовано і переслухано перед військовими властями. Однак про ту малу авантуру не буду оповідати, бо вона є для суспільности байдужою.

Що до Поляків, то настрої є ріжні. Без сумніву є й одушевлене серед галицьких Поляків, хоть і між ними зявились русофільські одиницї. У Львові д. 10 падолиста 1910 р. підписав бувший намісник Пінїнський відозву, в якій борбу з Росією назвав шкідною для польських інтересів. „Słowo Polskie“ і „Zjednoczenie“ репрезентувало найкрайнїйший русофілїзм. З покиненем Росіянами Львова сей напрям щез. З Кракова вийшов гарний народний рух, який виявив ся в хоробрих рядах леґіонів геройського ґен. Пілсудського. (30.000 людий). Нема сумніву, що найліпша розвязка польської справи полягалаб в тім, колиб відорвані провінції від Росії разом з Галичиною створили Королївство з Габсбурґом на престолї. Однак ще Угорщина має тут рішаючий голос.

Настрій Поляків в инших частях Польщі є ріжний. Тут можна запримітити зовсїм впрочім виправдану резерву. Поляки обережно вслухують ся в підхлїбні пропозиції завойовників. Поляки є ексклюзивним народом, який під впливом нещасть став ся еґоїстичний... В Познанщинї панує зимне недовірюванє супроти Прусаків. Однак польські полки сповнюють хоробро свій обовязок.

В Познанщинї панує переконанє, що Польща повинна дістати що найменше таку автономію, яку має Угорщина в відношеню до Австрії.

Правдивих русофілів властиво нема в цїлім світї. Лемпіцкі виказав неможливість російсько-польської згоди. Згода варшавських Поляків виправдуєть ся економічними зглядами, а народової демократії ненавистю до Прусаків.

Російські ґенерали проти Брусїлова.

Муж довіря, що виїхав з Петрограду дня 30. червня, доносить: Російський міністер війни, ґенерал Шуваєв, що саме повернув до Петрограду з південно західного терену війни, привіз з собою вісти, які зі зрозумілих причин укриває ся вправдї перед ширшою публикою, а які військові і політичні круги широко і не так то рожево обговорюють.

Після радісного настрою послїдних тижнів настане здаєсь сумний день. Ґен. Шуваєв не лиш вів з главно-командуючим Брусїловом менше вдоволяючі розмови, але такєж привіз з собою меморіял 4 полководців армій, який вони вручили йому, щоб передати його цареви.

В нїм заявляють вони, що приказана з Льондону через Петроград дальша офензива стала неможливою в наслїдок ослабленя армій Брусїлова. Се пропамятне письмо підписали ґен. Лешицький, що воює проти ґен. Пфлянцера-Бальтіна, Щербатов, що стоїть над Стрипою, Каледін, що бє ся коло Луцька і Сахаров, що проводить т. з. Радивилївською ґрупою військ.

Отсї чотири ґенерали радили перед тижнем в головній кватирі в приявї Шуваєва під проводом Брусїлова, з якою цїлию і в якім напрямі мають вести дальшу офензиву. Шуваєв привіз з Петрограду для Брусїлова короткий приказ продовжати офензиву без згляду на обставини та всякі втрати в людях і воєннім матеріялї. А мотивував се тим, що в Петроградї уважають сю офензиву послїдною в теперішній війнї і через се не треба лякати ся ніяких жертв, коби лиш осягнути хоч би й переходові стратеґічні успіхи, якіб на всякий случай могли бути компензатою.

Покликав ся при тім м. и. на висказ француського ґен. По, який перед його виїздом з Петрограду на Кавказ заявив, що Брусїлов воює не лиш з Австрійцями між Чернівцями а Львовом, але властиво також з Нїмцями під Верденом“.

На згаданій висше радї Брусїлов охотно приняв переданий приказ, а не так радо знова підчинені йому полководцї, бо на їх раменах і відвічальности лежить властиве тактичне переведенє плянів Брусїлова і вони добре знають, що їх війська можуть вчинити. Рада мала бурливий характер. Ґен. Каледін зажадав навіть сейчас димісії. Всї чотири вожди годились в тім, що йти дальше вперід не є вправдї неможливо, але при тім розходити ся тут може о найвисше одноднєві успіхи, бо при теперішнім чисельнім, фізичнім і моральнім станї чотирох армії виключене є, щоб можна вдержати успіхи, які треба би осягнути. Армія Каледіна підчас дотеперішного походу вперід найбільше — здаєсь — потерпіла і майже так само війська ґен. Щербатова, так як оба сї вожди найбільше противили ся на воєнній радї дальшому провадженю дотеперішної Брусїловської офензиви і оба вкінци повзяли плян виготовити умотивоване пропамятне письмо, на що по хвили ваганя оба инші полководцї також пристали.

Факт і зміст одинокого в часї цїлої війни меморіялу не держать в строгій тайнї, але отверто обговорюють в політичних сальонах і військових касинах столиці. От і в середу — щоб навести лиш один примір — мав адлятус міністра війни, ґен. Фрольов в військовім клюбі перед численно зібраними ґенералами і штабовими офіцирами виклад про теперішнє воєнне положенє, в часї якого з сердечною отвертостію підносить, що „деякі підчинені ґен. Брусїловому полководцї повзяли плян, по якому належалоб з практичних зглядів офензиву здержати, і що той їх намір задля зелїзної енерґії Брусїлова скінчить ся на нічім“. — Другий помічник міністра війни ґен. Туманов, який саме одержав начальну управу запровіянтованя армії, висказав ся тими днями перед одним з військових доставців, що нема що вірити поголоскам, будьто полководцї є в опозиції до Брусїлова. На полуднево-західнім фронтї може лиш оден Брусїлов розказувати, а він знова виконує прикази царя. При сїй нагоді підчеркуємо, що ґен. Туманов на одній посвяченій запровіянтованю дискусії прочитав лист від иньшого стоячого в поли ґенерала, який кидає світло на склад Брусїловських військ. Лист походить від ґен. Оссітова, команданта „заамурської граничної дивізії піхоти“. Отся дивізія, про яку досї ніхто нїчого не чував а яка, як тепер показуєсь, належить до полевої армії Брусїлова, се нічого иньшого, як „заамурська гранична сторожа“, яка в мирних часах виконувала цлову і поліційну службу в Манджурії, і була підчинена міністерству фінансів. Моральну і військову вартість тої так нагло в дивізію піхоти замінено́ї, далекосхідної граничної сторожі характеризує найлїпше сам попередний її командант, ґен. Чіхачев, що назвав їх „разбойниками в солдатських шинелях“. Сей факт, що того рода підрядні елементи спроваджувати треба з далекого сходу на російський південно-західний фронт, вказує може найлїпше, як дуже Росія в сїй офензиві поклала все на одну карту. Чи і який успіх осягнуть полководцї тим пропамятним письмом проти своєго начальника, не знати. Та вже сам сей факт повинен призадумати впрочім і так не дуже голосно радіючих Росіян і їх союзників.

Новини.

— З львівського унїверситету. П. Василь Валентій Панейко родом з Золочева одержав на львівськім унїверситетї степень доктора прав, а Йосиф Юрій Залужний, родом з Небилова степень доктора медицини.

— З маґістрацьких містерій. Фізикат львівського маґістрату має свою заслужену славу. Оноді принесли часописї скромну вістку, що фізик Леґежинські дістав урльоп. Говорять що з урльопу того вже не верне. Нині подають польські дневники вістку, що на наслїдника по дотеперішнім фізикови визначило Намісництво дра Леона Тишковського. Значить: перечищуєть ся львівський маґістрат.

— Маґістрат з Вердену в Парижи. Часописї невтральних держав доносять, що маґістрат з Вердену, який доси урядував в одному недалекому містї на захід від кріпости, перенїс ся до Парижа.

— Карти на обуву в Москві. „Утро Россії“ доносить, що маґістрат Москви має впровадити в містї карти на обуву, які будуть уповажнювати до закупна найбільше одної пари обуви на рік.

— Глибока старість. З Мінхену доносять, що на днях померла там одна жінка доживши $106\frac{1}{2}$ лїт. Аж до послїдної хвилї працювала вона в домашньому господарстві своїх дочок, з яких одна має 77, а друга 64 лїт.

— Град на Лемківщинї. 3. с. м. навістила яслицький повіт градова туча, яка в кількох громадах знищила засїви. Град падав 20 мінут, і в деяких місцях покрив землю верствою на 40 цм.

— З рабунків в Королївстві. Оноді о год. 3. по полудни війшло до одної з книгарень в Люблинї двох мущин, знаменито бесїдуючи по польськи, та почали переглядати книжки. По хвилї один з них отворив шафу та почав там шукати, а другий отворив касу. Склепова старалась боронити гроший, видячи однак, що нїчого не вдїє, вибігла на улицю, щоб кликати о поміч. Один з напасників задержав її в дверях та заткав їй уста рукою. Тимчасом другий рабівник випорожнював касу. Відтак напасники відійшли спокійно.

— Російська аристократія проти синода. Синод видав розпорядок, яким заказує гребати в гробницях на православних цвинтарях особи не православних віроісповідань. Російська аристократія запротестувала проти сього розпорядку, так як значна її часть є иньших віроісповідань.

— Збігцї зі східної Галичини. Краківська „Nowa Reforma“ пише: Подорожнї, які їдуть зелїзницею на шляху Подґуже, Плашів, Скавіна, Суха і Хабівка мають знов нагоду оглядати на всїх більших стаціях поїзди, які везуть виселенців зі східної Галичини, евакуованих військовою властию з місцевостий, де тепер ведуть ся бої. Є се в переважній части селяни та зелїзнича служба. Вони їдуть зі своїм майном, коровами, телятами, домашними птицями і т. д. На стаціях урряджено для них спеціяльні полеві кухнї, де варить ся пожива. Евакуовані їдуть до місцевостий положених в західній Галичинї, до повітів: вадовицького, мисленицького, живецького, бяльського і т. д. На стаціях відбувають ся формальні торги, бо біднїйші изза браку готівки, випродують вратовану худобу.

Померли.

26 червня 1916 р. померла у Старім Коблї по коротній, тяжкій недузї Анастазія Кміт, мати о. Юрія Кміта, в 76 році житя.

Оповістки.

Пятниця, дня 14. липня 1916.

Нинї: 14. липня гр.-кат. Косма і Дам., римо-кат. Бонавентури.

Завтра: 15. липня гр.-кат. Пол. Ризи Бог. римо-кат. Розіслане Ап.,

◯ Укр. Народний Театр Т-ва „Бесїда“ у Львові. Саля Т-ва ім. Лисенка при вул. Шашкевича ч. 5.

В недїлю дня 16 липня „Запорожець за Дунаєм“, опера в 3 актах Артемовського.

Білети раньше набути можна в Народній Торговлї.

Початок о год. $7\frac{1}{2}$, — кінець о $9\frac{1}{2}$ годинї вечером.

Послїдні вісти.

З ГОЛОВНОЇ АВСТРІЙСЬКОЇ КВАТИРИ.

З дня 13. липня 1916.

На російськім фронтї.

На Буковинї і на південь від Днїстра положене незмінене, ніяких замітних подій. На захід і на північний захід від Бучача неприятель провадив до наступу великі сили проти військ стоячих під управою ґен. ґр. Ботмера. Частина наступаючих колюмн зломилась вже при наших перегородах, в другій частинї вдалось вдерти ся на вузкий кусень наших становиськ та сейчас виконаний протинатуп німецьких і австро-угорських резерв викинув Росіян так що всї ворожі наступи цїлковито розбиті. Полонено богато Росіян.

Над Стоходом війська наші відперли наступ по обох боках зелїзницї ведучої з Серн до Ковля. Понадто нічо важного.

Звіт ґен. штабу російського з 11. с. м. містить твердженє, що сили ґенерала Брусілова від початку російської офензиви полонили 266.000 бранцїв хоть брехливість російських звітів є добре відома, все таки заявляємо ще раз, що подане Росіянами число полонених доходить близько до загальної сили військ нашого північно-східного фронту, що за послїдних 5 недїль зводили поважні борби.

На італїйськім фронтї.

На фронтї між Брентою а Адиґою була вчера значнїйша боєва дїяльність.

На Пасубіо відперто нічний наступ Італїйців. В долинї Позіна при постійнім ворожім огни автілерійнім повторились наступи численних стеж. Полонено 1 офіцира і 103 жовнїрів. По незвичайно насильним приготовленю артілерійнім великі ворожі сили заатакували знов наші становиська в области Монте Распа-Монте Інтерропо. Як в попередних днях заломив ся той наступ при дуже тяжких втратах Італїйців. Також далї на північ всї змагання неприятеля вдерти ся в наші становиська остались безуспішні.

На балканськім фронтї.

Без зміни.

Заступник шефа Ґенерального Штабу: фільдмаршалок-поручник Ф. Гефер.

З ГОЛОВНОЇ НІМЕЦЬКОЇ КВАТИРИ.

На західнім фронтї.

На північ від ріки Сом вдалось Анґлїйцям розміститись в Контальмезон. Огонь артилерії триває далї з великою нагальністю.

На полудне від Сом не мали Французи і вчера поводженя в своїх атаках, які кілька разів виконали по обох сторонах Бардьо та коло Естре і на захід від тої місцевости. По більшій части вже в нашім успішнім огни замикаючім доступ мусїли вертати, потерпівши як найтяжші кріваві втрати.

На схід від Мози борба артилерії була ще значною. Здобуті становиська піхоти поліпшено. Число бранців побільшилось о 17 офіцирів, 243 жовнїрів та виносить 56 офіцирів та 2349 жовнїрів.

Над каналом Ля Бас, на височинї Ля Філе Мор на схід від Будонвіль і під Гірцбух вдались виправи німецьких стеж.

На північ від Соасон приневолено французький біплян до впадку в наших лїніях.

На східнім фронтї.

В области армії ґен. Ботмера окрилюючим протинаступом німецьких військ коло Олеша і на північ від тої місцевости (на північний захід від Бучача) відперто Росіян, які там увійшли. При тім полонено 400 Росіян.

На балканськім фронтї.

Нічо нового.

Начальна управа армії.

Надіслане.

За сю рубрику редакція не відповідає.

Оголошеня.

В понедїлок 17. липня 1916 о год. 9 рано відбуде ся у Львові в Преображенській церкви при ул Краківській в перші роковини смерти поминальне Богослуженє за упокій душі помершого у Відни дня 16 липня 1915 р. бл. п. Д-ра Теофіля Дембицького, Президента Земельного Банку Гіпотечного у Львові, адвоката краєвого в Коломиї, Заступника Повітового Маршалка в Коломиї, Президента Покутського Союза, Члена і покровителя українських Товариств, щедрого мецената Наукового Товариства ім. Шевченка і прч., на яке запрошує українську львівську громаду.

Земельний Банк Гіпотечний у Львові.

НОВІ КНИЖКИ.

1) **За козацьким хлїбом:** Оповіданє з давних часів. Книжочка має пять роздїлів: I) Стріча II) Неволя. III) Ясир. IV) На чайках. V) Козацький хлїб і закінченє та прикрашує еї пять образців. — Цїна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

2) **Войнаровський:** історична поема К. Рилєва, переклав О. Коваленко. Поему попереджає поясненє „Від Редакції і Вступне слово“ Олекси Коваленка. Цїна одного примірника 70 сот. (для членів 50 сот.).

3) **Чекає нас велика річ:** написав Богдан Лепкий (з 10 образками). Цїна одного примірника 50 сот. (для чл. 40 с.).

4) **З крівавого шляху Українських Січових Стрільців:** Ілюстрована збірка оповідань і описів, зредаґував Др. Осип Назарук. Цїна одного примірника 1 К 20 сот. (для членів 90 сот.).

Висилає за попереднім надісланем гроший (також в марках) Канцелярія Товариства „Просвіта“ у Львові, Ринок ч. 10. На порто треба долучити 20 сот. (рекомандоване порто 45 сот.). 6—?

Конкурс.

Управа українського сирітського захисту ім. митропол. Андрея гр. Шептицького у Львові розписує отсим конкурс на посади:

1) канцелярійного урядника (урядничкu), обзнакомленого з касовим діловодством;

2) учительки, найрадше з фребліським курсом;

3) господинї, обзнакомленої з веденем кухні і домашного господарства.

Платня після умови.

Всї три посади можна обняти з днем 1 серпня с. р.

Подання приймає до 20 с. м. і близших інформацій уділює п. дир. В. Нагірний у Львові, Ринок 36.

Львів, дня 10 липня 1916.

За Управу:

о. В. Лициняк секретар — В. Нагірний голова.

Видає і відвічає за ред.: Д-р. Сидір Голубович. Друкарня А. Гольдмана, Львів, ул. Сикстуська 19